

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู
กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร
Skills of School Administrators in 21st Century as Perceived by Teachers
in Opportunity Expansion School Group Latkrabang District Bangkok

ทิพย์ภรณ์ สุนา และ รัตนา กาญจนพันธุ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Thippayaporn Suna and Ratana Karnjanapun

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: sunathippayaporn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานโดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ และใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Cohen ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่า 0.945 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffé ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ทักษะเทคนิควิธี ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการสื่อสาร 2. ครูที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหาร; สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21; กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส

Abstracts

The purposes of this research study are to: (1) study on skills of school administrators in 21st century as perceived by teachers in opportunity expansion school group Latkrabang District Bangkok and, (2) compare skills of school administrators in 21st century as perceived by teachers in opportunity expansion school group Latkrabang District Bangkok of various age, education levels and work experiences. The age types, education levels and work experience ranges were classified randomly by using Stratified Sampling Method, while the sample group were taken in accordance with Cohen The sample group were 235 teachers. The research instrument was a survey of 40 questions with Index of Item– Objective Congruence (IOC) = 0.8 - 1.0 and Cronbach's alpha = 0.945 The statistics method used in this research were, frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA. The differences resulting from the foregoing statistical procedures then were compared in a pair using Scheffé

The result test shows that 1. Based on perceptions, overall skills of school administrators in 21st century as perceived by teachers in opportunity expansion school group Latkrabang District Bangkok are very poor while the skills can be sorted in descending order as follows: educational and Technologic and digital literacy skills, Critical and creative thinking skill, Communication skill, Human relation skills and technical skill respectively. 2. Both on overall basis difference found on the perceptions of teachers of difference in age towards school administrators in 21st century. Both on overall basis difference found on the perceptions of teachers of difference in education level towards school administrators in 21st century. Both on overall basis and in particular, no difference found on the perceptions of teachers of difference in work experience towards school administrators in 21st century.

Keywords: Skills of Administrators; Schools in the 21st Century; Opportunity Expansion School Group

บทนำ

ปัจจุบันโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม ทำให้ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน เมื่อโครงสร้างของสังคมเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเกิดสภาวะโรคระบาดเชื้อไวรัสโควิด19 ที่ลุกลามแพร่กระจายไปยังทั่วโลก ยิ่งส่งผลต่อการดำเนินวิถีชีวิตที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามบริบท และจากสภาพปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากรในหลากหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา เพราะการศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความสามารถและผลักดันให้สังคมและประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง (มณฑาทิพย์ นามนม, 2561 : 53)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กล่าวถึงผลการพัฒนาการศึกษาไทยในช่วงปี 2552-2559 ซึ่งมีหลายส่วนที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วนในระยะต่อไป อันได้แก่ ด้านโอกาสทางการศึกษา ซึ่งแม้ว่ารัฐมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาจำนวนมาก แต่ผลที่ได้กลับสวนทาง คือประชากรที่ยังคงมีปัญหาในด้านโอกาสการเข้าเรียน และปัญหาการออกกลางคันส่งผลให้ประเทศมีแรงงานที่มีการศึกษา

ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ในด้านของคุณภาพการศึกษา สะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอยู่มาก รวมไปถึงต่ำกว่าหลาย ๆ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตลอดจนผลผลิตที่ได้สวนทางกับความต้องการของตลาดแรงงานจึงเกิดปัญหาการว่างงาน หรือกำลังคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงานขาดทักษะในการประกอบอาชีพจึงเป็นเรื่องยากในการยกระดับคุณภาพกำลังแรงงานให้สูงขึ้น และสุดท้ายด้านประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการใช้จ่ายงบประมาณทางการศึกษา เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ควรได้รับการปรับปรุงเป็นอันดับแรก เพราะประเทศไทยลงทุนให้การศึกษาค่อนข้างสูงในการพัฒนาการศึกษา แต่ผลที่ได้กลับมากลับไม่เป็นไปอย่างที่หวัง จึงเล็งเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับการวางระบบใหม่เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายลงแต่การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปได้อย่างดีและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21” และ เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 162)

จากเหตุผลดังกล่าว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในด้านการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยการวิจัยนี้ได้นำทักษะในศตวรรษที่ 21 มาสังเคราะห์และเลือกประเด็น ได้ 4 ประเด็น ดังนี้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะมนุษยสัมพันธ์ และ ทักษะเทคนิควิธี โดยทำการศึกษาจากการรับรู้ของครูที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จสอดคล้องกับบริบทของยุคสมัยอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ผู้เรียนมากที่สุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร
- (2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัด กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 435 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยการหาจากสูตรจาก (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคนอื่น ๆ, 2559 : 90-92) และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ Cohen (Cohen , Manion , and Morrison ,2011 : 147) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 235 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์
3. ทักษะการสื่อสาร
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์
5. ทักษะเทคนิควิธี

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม

หาค่า IOC และ หาค่า Try Out

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 235 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 235 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 235 ชุด และทำการ ตรวจสอบความถูกต้อง และสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบแบบสอบถามที่มีความ สมบูรณ์จำนวน 235 ชุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อแล้วนำเสนอรูปแบบตาราง

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ใช้การทดสอบโดยใช้ค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples)

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์โดยข้อมูลโดยใช้สถิติ F-test แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่21 ตามการรับรู้ของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานครซึ่งตัวแปรที่สนใจศึกษามีดังนี้

ตัวแปรต้น

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ

- 21-40 ปี
- 41-60 ปี

ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์ทำงาน

- ต่ำกว่า 10 ปี
- 10-19 ปี
- 20 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศตวรรษที่21 ตามการรับรู้ของครู
ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส
เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์
3. ทักษะการสื่อสาร
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์
5. ทักษะเทคนิควิธี

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การรับรู้ของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ทักษะเทคนิควิธี ทักษะการใช้เทคโนโลยี และดิจิทัล พิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้เทคโนโลยีและดิจิทัล พิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

ตาราง 5 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการรับรู้		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.33	0.21	มาก
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์	4.48	0.21	มาก
3. ทักษะการสื่อสาร	4.26	0.25	มาก
4. ทักษะมนุษยสัมพันธ์	4.31	0.25	มาก
5. ทักษะเทคนิควิธี	4.46	0.25	มาก
รวม	4.38	0.11	มาก

1.1 ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล พบว่าครูรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อ ได้แก่ ดังนี้ มีผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการและวิทยฐานะโดยการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารมีความสามารถใช้เทคโนโลยีในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ต่างๆในการบริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีผู้บริหารสามารถแนะนำ ชี้แนะ การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ สำหรับข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการทำแผนการสอนและโครงการสอนรายวิชาในรูปแบบออนไลน์

1.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ พบว่าครูรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหารสามารถจูงใจให้ครูรู้จักใช้ความสามารถที่มีอยู่แต่ละคน เพื่อประโยชน์ต่อ

การดำเนินการของโรงเรียน ผู้บริหารมีความเข้าใจการทำงานของกลุ่มคน และผู้บริหารสามารถสร้างพลังแห่งความร่วมมือของทีมงานให้สามารถปฏิบัติงาน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีแนวคิดและกลยุทธ์ใหม่ๆมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ

1.3 ทักษะการสื่อสาร พบว่าครูรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อได้แก่ ผู้บริหารสามารถแนะนำ ชี้แนะ ให้ผู้อื่นปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานต่างๆเข้าด้วยกันเน้นความสัมพันธ์ระหว่างงานและกิจกรรม และผู้บริหารสามารถอธิบาย ชี้แจง สื่อสารวิสัยทัศน์เป้าหมายของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถประสานความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.4 ทักษะมนุษยสัมพันธ์ พบว่าครูรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อได้แก่ ผู้บริหารมีความเข้าใจการทำงานของกลุ่มคน ผู้บริหารสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลภายในและภายนอกสถานศึกษาและผู้บริหารสามารถสั่งการและมอบหมายงานได้ชัดเจน เข้าใจง่าย ถูกต้องตามเหมาะสมกับบุคคล สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถกระตุ้นส่งเสริมให้คนใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เพื่องานและทุ่มเทให้กับสถานศึกษา

1.5 ทักษะเทคนิควิธี พบว่าครูรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อได้แก่ ผู้บริหารสามารถตัดสินใจอย่างรอบครอบโดยอาศัยข้อมูลและเหตุผลในการบริหารงาน ผู้บริหารสามารถใช้ความรู้วิธีการ เทคนิค เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างเชี่ยวชาญ ผู้บริหารมีความสามารถในการวางระบบงานการจัดทำงบประมาณ การประชาสัมพันธ์หน่วยงาน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศให้ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ มีเหตุผล

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การรับรู้ของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ ทักษะเทคนิควิธี ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล เนื่องจากปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด19 ทักษะดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารทุกคนพึงมีและปฏิบัติได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศสร่า บุญสอาด (2563 : 43) ศึกษาเรื่องทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สอดคล้องกับ วณิชวรรณ รัตนจารุพิทักษ์. (2564 : 43) ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

2.1 ครูที่มีสภาวะอายุต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากครูที่มีอายุต่างกันอาจมีประสบการณ์หรือทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณษา ไตรรัตน์ (2562 : 33) ศึกษาเรื่อง การศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน พบว่าแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ศศิธร ชัยบุรณ์ และคณะ (2564 : 271-285) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต3 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันอาจมีประสบการณ์ ทักษะ หรือมุมมองที่แตกต่าง สอดคล้องกับ สิริภรณ์ สุวรรณโณ (2559 : 202-215) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับโชษิตา ศิริมัน (2564 : 21) ได้ศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ตามทักษะของครู ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการพิจารณาการตัดสินใจในการดำเนินการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่ต่างกัน จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่าง

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันอาจมีความต้องการเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับ กณิษฐา ทองสมุทร (2561 : 66) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561 : 54) ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ในการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร พิจารณาการตัดสินใจในการดำเนินการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารไปในทิศทางที่ไม่แตกต่างกัน โดยภาพรวมมีความไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผลจากการวิเคราะห์ การรับรู้เกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีได้อย่างหลากหลาย สามารถนำมาถ่ายทอดหรือปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมสนับสนุน และถ่ายทอดความรู้ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาต่อไป

2. ผลจากการวิเคราะห์ การรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิควิธีการคิดวิเคราะห์ข้อมูลแม่นยำ เป็นระบบ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นจึงควรพัฒนาต่อไปและเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำองค์ความรู้ไปสู่ความสำเร็จ

3. ผลจากการวิเคราะห์ การรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้วิธีการถ่ายทอดข้อมูล มีศิลปะการพูดการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงควรรักษาและพัฒนาตนเองต่อไป

4. ผลจากการวิเคราะห์ การรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิควิธีการการประสานงาน เข้าถึงบุคลากร และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง การสร้างแรงผลักดันแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียน

5. ผลจากการวิเคราะห์ การรับรู้เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส เขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะทางเทคนิค พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเรียนรู้เทคนิคและวิธีการจัดการในสถานการณ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์จากประสบการณ์ของตนและผู้อื่น ดังนั้นจึงควรถ่ายทอดให้แก่บุคลากรและพัฒนาตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กณิษฐา ทองสมุทร. (2561). *ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560*. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวง
- โชษิตา ศิริมัน. (2564). *ทักษะการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในภาวะวิกฤตโควิด-19*. การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- นริศรา บุญสอาด. (2563). *ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วณิชวรรณ รัตนจารุพิทักษ์. (2564). *ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสหวิทยาเขตเบญจบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2555). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์. มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร ชัยบุรณ์ และคณะ. (2564). *การพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7 (6), 271-285.
- สิริภรณ์ สุวรรณโณ. (2559). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตหนองแขม*. วารสารวิชาการ. 13 (3), 202-215.
- สุพรรณษา ไตรรัตน์. (2562). *การศึกษาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี*. อุบลราชธานี. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 2562.

- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคนอื่น ๆ, (2559). *เทคนิคทางสถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- Cohen, L., Manion. L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education*. London: Routledge